

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322

U. T. 59 - 3637

Buenos Aires, 29 junija 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
ArgentinoTARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

VELIKE NOTRANJE SPREMEBE V JUGOSLAVIJI

Po odstopu Jevtičeve vlade je bila sestava nove vlade izročena Milanu Stojadinoviču, ki je poverjenje takoj v pondeljek izvršil. V novi vladi so sledeči:

Ministrski predsednik in minister za zunanje zadeve, Milan Stojadinovič; notranje ministrstvo, doktor Anton Korošec; vojska, general Peter Živković; gospodarstvo, Dušan Letičav; sodnija, doktor Ludvik Auver; zvezo, doktor Mahmed Spaho; trgovina, Milan Urbanič; šume, Ignac Štefanovič; javna dela, Nijoš Bobič; poljedelstvo, Zaharia Stankovič; telesna vzgoja, Mirko Kompovič; socijalno stanje, Nikola Preka; prosveta, doktor Dušan Stošovič ter Jurij Zankovič in Mahmud Behmen, ministra brez portfelja.

Jugoslavija je dobila ne samo novo vlado temveč tudi spremembo režima. Doktor Anton Korošec, voditelj katoliške Slovenije, ki je bil do kraljeve smrti interniran, je v sedanji vladi notranji minister, kar pomeni, da je sedaj v glavnem od njega odvisno kako se bo Jugoslavija notranje razvijala, če se bo še nadaljevalo s plemenskimi ter verskimi boji, ki kot smo že poročali večkrat v našem listu je pod bivšo diktaturo privedlo notranje gosperastvo na rob propada, in že je držal Mussolini roko čez Hrvatsko in Slovenijo, Srbija bi pa ostala še nadalje francoska kolonija.

Vsem je še v spominu kako je takrat Rusija vzdignila prst, da stvar ne bo šla tako gladko.

Slovanska zavest doma in od zunaj je zmagala in Jugoslavija je ostala na zunanje ne dotaknjena. Notranje razmere pa so se z dneva v dan slabšale.

Pred kratkim so bile državnozborske volitve, da so zgledale te volitve svobodne, so se vršile pod pritiskom oslabiljene bivše diktature. Vlada je dobila večino, ker katoliški del Hrvatov in Slovencev ni šel na volišče, socijalistom in komunistom pa je bilo sploh zabranjeno postaviti si svoje kandidate. Tako osamljena, je bila Jevtičeva vlada prisiljena podati ostavko, če ni hotela izvati notranjo revolucijo, ker v svoji sredi ni imela sposobne osebnosti, da bi na hujskan triplemnski narod popeljal v boljše gospodarsko, versko in plemensko sožitje.

Nova jugoslovanska vlada stoji pred velikimi notranjimi ter zunanji težkočami. Dr. Korošec je znan kot za zelo spretnega politika in diplomata in tudi v verskih rečeh, dasi je po poklicu duhovnik, ni kazal nikoli nestrpnosti, kar razvidimo tudi iz tega, da sta z doktorjem Spaho, ki je vodja muslimanov, pripadnikov turške vere, skupaj v vladi. Vodja katoliških Hrvatov doktor Maček ni v vladi, vendar jo bo brez dvoma podpiral. Sicer pa je v novi vladi polovico Srbov druga polovica pa je Hrvatov in Slovencev.

Kakšna bo zunanja politika, zaenkrat še ni mogoče sklepati. Znano je, da je zunanji minister Stojadinovič velik prijatelj Angležev.

Za okrepitev gospodarstva bo morda skušala vlada dobiti kaj posojila v Angliji, zato pa bodo Angleži dobili več koncesij, ki so jih doslej imeli Francozi in potem Nemci pa tudi Italijani.

Izseljenci srčno želimo, da bi se vendar enkrat dobili možje, ki bi popeljali težkopreizkušeni jugoslovanski narod v boljše čase in da bi se ljudstvo učilo v tem smislu, da bi ne imelo povoda plemensko in versko si nasprotovati, gledati bi se moralo predvsem za gospodarsko okrepitev, da sta kmet in delavec socijalno zaščiteni, da se narod vzgaja v ponosnega jugoslovana, slovana in člana človeške družbe in ne s hlapčevskimi nazori, da lahko potem razni narodni in nenarodni izkoriščevalci trgujejo z našimi telesi, da potem ko nas izčrpajo ostanemo državi, narodu in sebi v breme.

Eno pa rečemo: Če se bo tudi nova vlada izogibala slovanske zveze, ter si ne bo po vzgledu Čehoslovaške skušala vzpostaviti zveze s Sovjeti, bo jugoslovanski narod radi kratkovidnosti, ali zasebnih interesov, ali kakoršnihkoli morebitnih predsodkov, prikrajšan za mnogo, in jugoslovani izven meje Jugoslavije smo zapisani gotovi smrti. Ne Italijani, ne Nemci in ne Angleži se ne bodo nikoli potegovali za našo narodno svobodo. Primorci in Korošci sami so prešibki, Jugoslavija brez tuje pomoči tudi, in tista tuja pomoč niso kot smo jih zgoraj navedli, temveč so Rusi.

Te dni se bo vršil prvi izseljenski kongres v Ljubljani. Na ta kongres, so poslala, Slovensko prosvetno društvo I., Gospodarsko podporno društvo, Bratovščina živega rožnega vena in Jugoslovansko društvo Kosovo, spomenico, ki naj bi se na tem kongresu o njej razpravljalo, ter jo po možnosti upoštevalo.

Lepo pri tem je bilo, da so izseljenska društva skupno nastopila, brez ozira, da se razlikujejo po notranjem delovanju.

Enako pričakujemo, da bodo tudi v domovini do nas nepristranski.

Strašna letalska nesreča

V Kolumbiji blizu mesta Medellin sta se trčili potniški letali pri čemer je bilo 16 mrtvih in med njimi tudi argentinski pevec Karlo Gardel. Rešila sta se samo dva s tem da sta skočila skozi okno.

Trimotorno potniško letalo "Saco" je startalo iz glavnega kubanskega mesta Bogotá v pondeljek opoldne v katerem so se nahajali Gardel, njegov tajnik in drugi njegovi prijatelji. Ko pa je imelo letalo pristati na latališču v Olaya Herrera je trčilo v drugo potniško letalo "Manizales".

Nesrečo je povzročil močan veter, ki je gnal proti volji pilotov letali v pogubo. Ko sta se trečili, sta se v nihu vžgali in so bili na mali vsi potniki v ognju in so na mestu z ogleneli.

Karlo Gardel je bil po rodu francoz in se je pisal pravilno Garde, star je bil sedaj 45 let.

ITALIJA IN ANGLIJA STA SE GLEDE AFRIKE SPORAZUMELI

Ker bi od vojne v Afriki, ki jo pripravlja Mussolini, tudi angleški imperjalizem rad imel kaj koristi je zagnal silni hrup proti Italiji, češ, da nima nebene pravice, kar tebi nič meni nič pripravljati okupacijo Abesinije. Mussolini se za to veliko skrb Anglije, kakšne namene ima Italija z Abesinijo, ni preveč razburjal in Anglija to videč je tudi tebi nič meni nič sklenila pomorsko pogodbo z Nemčijo. Zob za zob, in potem so poslali potujočega ministra Edena v Rim, da se z Mussolinijem porazgovori o nadaljnem.

Italija zahteva prosto roko za zgradbo železnice od Massawe pa do Mogadiscio, zboljšanje trgovine ter rudniških in poljedelskih koncesij med Italijo in Abesinijo, naseliti okraj Ogano z italijanskimi priseljenci, prosto roko trgovine ob jezeru Tsana. Če Abesinija te pogoje sprejme, bi ji Italija in Anglija dali prosto pot na morje preko angleške kolonije.

Se zdi, da bo na vse te pogoje Anglija rala ali ne rada prikimala, ker bo Italijo pri tem podpirala tudi Francija, ker je še bolj jezna na Anglijo, ker je brez, da bi to prej naznanila sklenila pomorsko pogodbo z Nemčijo.

Potujoči angleški minister Eden je odpotoval iz Rime v Pariz, kjer bo imel konferenco z francoskim zunanjim ministrom Lavalom.

Rimska "Tribuna" komentira razgovor med kapitanom Eden in Mussolinijem takole:

— Misli Rima so vsem jasne. Italijani ne morejo večno trpeti prikrajšanja v Afriki, ker jo je že stalo preveč krvi in denarja. Smo izgubili potrpljenje in sedaj prosimo naše resnične prijatelje, da razumejo, kakšne zgodovinske vzroke ima Italija. Družba narodov nima pri tem nič opraviti, kajti nje delokrog je anokroničen, problem med Italijo in Abesinijo pa je afrikanski.

Iz vsega diplomatičnega ter aktivnega početja Italije je jasno razvidno, da je vojna v Afriki neizogibna in bo najbrže pričela sredi julija ali začetkom avgusta.

Rim. — Uradno poročajo, da je umrlo do sedaj v Afriki 37 vojakov, med temi je 7 častnikov.

Izdatki za vojno

Društvo narodov poroča, da se je izdalo leta 1934, 4.900.000.000 za vojne namene. To so samo izdatki, ki so jih posamezne vlade javno določile v svojih proračunih, tajne izdatke v vojne svrhe, ki jih imajo posamezne države, posebno Nemčija, niso všteti.

Kaj bi ne bilo bolj pametno, če bi se s tem denarjem zdravilo težko gospodarsko satnje, ki krčevito, ravno vsled kapitalistično-fašističnega sistema, objema ves svet.

Če si narodi vsega sveta, ne bodo sami zaželeli drugačnega mišljenja o človeškem bitju in žitju kot se ga jim pod raznimi narodnimi in verskimi frazami usiljuje danes z dobro preračunanostjo, ne bodo nikoli okusili svojega resničnega poslanstva na zemlji.

Gospodarske in socialne razmere v Združenih državah

Razmera v Združenih državah so se že toliko zboljšale, da se je zdelo potrebno yreči med staro šaro NKA, ki je bila kot nekaka posredovalnica med delavci in delodajalci.

Državni finančniki kakor tudi privatni kapitalisti študirajo, če bo severnoameriško gospodarstvo ležjo navzgor ali navzdol s pričjo, da bi se popolnoma svobodno razvijalo, to je brez vladne kontrole.

V Združenih državah je 24 milijonov ljudi, ki potrebujejo državne pomoči ter socialne zaščite. To je peti del vsega prebivalstva. Če bi kapitalisti v Združenih državah lahko delali po svoji mili volji bi bilo takoj danes 24 milijonov, in pol beračev in to število bi brez dvoma dnevno naraščalo.

Ljudski dolgovi že presegajo dohodke, kar je slabo znamenje za splošno blagostanje. Resnični gospodarji Združenih držav so kapitalisti in njih trufsti od katerih je odvisno 90 o/o prebivalstva.

Roosevelt se trdno oklepa demokracije, ampak mu ni mogoče vzpeti in mu ne bo, da bi bil volk sit in ovca cela.

V to krivično razmerje med bogatimi in revnimi je posegel z vso silo katoliški duhovnik Coughlin, ki smo svoj čas prinesli o njem natančneje poročilo, ter zahteva pravičnejše in odločnejše državne administracije, da ne bo vso narodno bogastvo v rokah le nekaterih.

Nekateri časopisi opozarjajo javnost, naj pazi, da ne bo nekega dne fater zlezel čez glavo vsem, kajti njegov boj ni več samo razreden, temveč postaja splošen. In tudi papež podpira Coughlina, ker dela v smislu inciklike papeža Leona XIII., ki je tudi slovenecem znana.

V Coughlinov političen evangelij nimajo vsi zaupanja, najmanj pa socialisti in komunisti. Eno pa je go tovo, da če bi sljednji imeli malo več doslednosti, pravilne taktike in potrebne aktivnosti, bi tudi lahko kaj več dosegli.

Rešitev svetovne krize in krize posameznih držav ne zavisi od barve, ali suknje ki jo kdo nosi, temveč od dela ki ga stranka ali posamezni voditelji vršijo, če se vresnici poteguje za splošne koristi ali samo zato, da zadosti svoji častihlepnosti in svojemu žepu.

Kot povsod tako tudi v Združenih državah ljudstvo politično in ekonomsko ni dovolj zrelo, da bi znalo zahtevati svoje pravice.

ABESINIJA HOČE NA VSAK NAČIN ODVRNITI VOJNO

Abesinija se prizadeva na vse načine, da bi ne prišlo do vojne. Je sicer pripravljena za vojno vendar še ni odredila mobilizacije. Poziva Družbo narodov ter vso evropsko javnost, da naj se o tem prepriča.

Italija medtem pridno uvaža čete v Afriko. Mussolini ima nemen v dveh letih tam vse vrediti. Zdi se mu, da je zadel ravno pravi čas, ko se vsa evropska javnost suče okrog Nemčije. Medtem ko bodo opravili v Afriki bo pa tudi Evropa zrela in Italija bo kot navadno potegnila s tistimi, kjer bo kazalo več dobička.

Koenigsberg, Nemčija. — Tu je prišlo do spopada med katoliškimi in fašističnimi mladeniči. Župnik, vodja prvih je vzel palico ter tri fašistovske srboriteže malo otipal in je bil zato aretiran.

FRANCIJA BO POVEČALA VOJNO BRODOVJE

Francoski vojni minister Pietri je sklicel veliko zborovanje ministrov, senatorjev in poslancev, ki jim je skušal dokazati, da dimora Francija že vsled geografične lege povečati vojno brodogradnjo, ter da se mora tehnično tako izpopolniti, da bo nekaj posebnega.

Povod tega blaznega francoskega pomorskega oboroževanja je dala angleško-nemška pogodba, ker Francija dosledno ustraja, da jo ne sme nihče nadkriliti v nobenem pogledu. In ker se voditelj vseh držav danes brigajo samo za oboroževanje je tudi francoskih državnikov glavna skrb, da topovi, zrakoplovi in vojne ladje dobro funkcionirajo.

V LONDONU BI ŽELELI, DA BI FRANCIJA IN ANGLIJA SKUPAJ NASTOPALI V KONFLIKTU MED ITALIJO IN ABESINIJO

Ko je angleški odposlanec Eden prispel iz Rima v Pariz je takoj pričel z razgovori s francoskim zunanjim ministrom Lavalom in se močno prizadeval, da bi prepričal Lavalu, da bi bilo najbolj koristno na obe strani, če bi med sporom Italije in Abesinije, Francija in Anglija kupaj nastopali.

Bati se je, po mnenju angleških politikov, da bo Italija izstopila iz Družbe narodov, če se jo bo skušalo ovirati pri njenih namelih v Afriki, zato so se Angleži že s prijaznili z mislijo, da naj le delajo Italijani v Afriki kar hočejo samo da bodo pri tem tudi oni imeli kar največ koristi in ker ima Francija v Afriki v tem oziru enako stališče kakor Anglija, bi bilo najbolje, da se topogledno sporazumeta.

Kot poročajo, se tudi Družba narodov ne bo vmešavala v italijanske zadeve v Afriki, ker ji je na tem, da ostane Italija še nadalje njena članica in da se bo prizadevala tudi Nemčijo potegniti k sebi.

Zdi se, da bo to pot Eden bolj slabo opravil v Parizu. Francija vstraja nas stališču, da ne bo ovirala Italije v Afriki in da naj Anglija najprej reši probleme, ki ogrožajo mir v Evropi, to je, da naj si preštudira zakaj so sklenili pomorsko pogodbo z Nemčijo, ki da že itak ogroža mir, ker ima vsak dan večjo in mogočnejšo armado in ko se jim bo zazdelo, da so dovolj močni, bodo najprvo skušali pritegniti k sebi Avstrijo in po pogodni bi morala Anglija podpirati Italijo, da se to prepriči in ne ravno nasprotno.

Tako vidimo, da se evropski diplomatje eden z drugega norčujejo. Ubogo ljudstvo pa dela trpi in strada za svoj lasten pogibelj.

Banka vam je na razpolago za varstvo vaših PRIHRANKOV

Kadar želite varčevati, spomnite se, da se Vam izplača hraniti Vaše prihranke na naši banki. Vsake operacijo (izvleček ali uložek denarja) boste izvršili v nekaj trenutkih in ako živite zunaj, nam lahko pošljete denar potom pošte.

Vaši prihranki bodo zavarovani z celim našim premoženjem in kapitalom z rezervo naše centrale v Bostonu.

VEDITE, DA JE NAŠ

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

odprt od 9 do 18 in ob sobotah od 8.30 do 11 ure.

Naša banka vas želi poslužiti najboljšje v Vaših denarnih pošiljkah v Evropo. Sprejemamo pošiljke za domovino in prodajamo šifkarte za odhod in prihod.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYRREDON 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVJERENJE — ULJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

Montevideo. — Med Rusijo in Urugvajem je ta teden podpisala trgovska pogodba, ki posledaj še ni bila dana v javnost v Montevideo.

Oviedo, Španija. — Proces, ki mu je ozadje zadnja revolucija, se je končal te dni in so bili štirje obsojeni na smrt, 36 pa na večletno ječo.

ARGENTINSKE VESTI

GOSPODARSTVO

Samopomoč lepa misel

Debata o slabi tehniki v zraku in na morju

Argentinska kronika beleži zrakoplovnih nesreč toliko kot nobena druga država, dasi imajo neprimerno več gibanja v zraku.

Javno argentinsko mnenje je ogorčeno zahtevalo, da se proti temu kaj vkrene. In res je te dni prišlo do debate med različnimi poslanci, ki so vso zadevo tirali pred izvršilno oblast, ki naj zahteva od zrakoplovnega ter pomorskega ministrstva, da prouči pomanjkanje v tehniki, ki povzroča toliko nesreč in ki se plačuje z življenjem nadebudnih mladeničev.

Argentinija ima velike zrakoplovne delavnice v Cordobi, ki pa jih nevodijo dovolj izvežbani strokovnjaki, dasi dosledno ustrajajo, da se mora argentinska aeronavtika razviti brez tehničnih pridobnin v inozemstvu.

Poslanska zbornica zahteva, da se argentinska aeronavtika temeljito prouči in da se ji da tehnični razmah, kot to zahteva današnja stopnja zrakoplovstva. Če se argentinske aeronavtika izboljša s tehničnimi pridobninami iz inozemstva je to postranska stvar, glavno je, da se doseže cilj.

Lesni delavci se vračajo na delo

Število gospodarjev, ki so podpisali listo pogoji, ki jih je stavil sindikat je naraslo v zadnjem času čez 100. Spričo tega je vodstvo sindikata odredilo, da se k tistim gospodarjem lahko povrnejo delavci na delo in tako so v ponedeljek zopet zapele žage in obličji v stodesetih delavnicah.

V naslednjih dveh dneh je podpisalo pogoje zopet 50 gospodarjev.

Vsi tisti ki so šli na delo bodo dajali od svojih plač po 10 oja za tiste ki stavko nadaljujejo

17.000 metrov visoko

V sredo zjutraj se je spustil iz Kunčeva bližju Moskve vsenirje ruski balon "USSR-bis", ki je dosegel višino 17.000 metrov. Ob petih zjutraj se je spustil v zrak, ob 8 pa je že bil nazaj na zemlji kakih 100 km. od Moskve.

V balonu so se nahajali, Zille, Prilotski in profesor Verigo. Balon je bil isti kakor leta 1933 ko je dosegel 19.000 m., samo da je bil to pot modernejšo opremljen.

Profesor Verigo pravi, da je ta polet velikega znanstvenega pomena, ker se je dalo z lahkoto študirati značaj kosmičnih žarkov.

V raziskovanju vsenirja so Rusi na prvem mestu. Belgiski profesor Piccard je tudi znan v tej stroki in kot je znano je bil dosegel visino 16.600 m.

Ker imajo Rusi več denarnih sredstev na razpolago, ker je ekspedicija popirana od države, kakor pa Piccard, je njih balon tehnično izdelan, da vresnici služi znanstvu.

Balon je črn in belo pobarvan ter ima obliko jajca. Ima štiri stranske odprtine in eno spodaj za slikanje panoram. Balon z vsemi potrebnimi je težak 1.400 kilogramov.

Piše Zadr.

Za dvigniti ceno koruzi.

Boj med vladno Junta de Granos in kmeti, ki hočejo zvišanje cene koruzi, se še vedno nadaljuje. Junta de Granos je imela pod predstvom tajnika Poljedelskega ministra, sejo na kateri so sklenili da ne bodo nikakor in pod nobenimi pogoji dvignili ceno temu žitu. (tu na mreč sede sami zastopniki mednarodnega kapitala, ki iskorišča arg. kmete in tem kot je razvidno vlada pomaga.)

Med tem se pa nadaljujejo po kampu shodi kmetov, na katerih isti obsojajo vladno postopanje ter moledujejo na vse strani, naj bi se jim pomagalo. Poslanska zbornica, ki je tudi dobila take spomenice, bo o njej razpravljala prve dni julija. Predsednik Justo se pa do danes o tem še nič ni izjavil. Kmetje so trdno odločeni; ne prodati niti zrna koruze, dokler se jim ne ugodí.

Argentinski izvoz se večja.

Glavni statistični urad objavlja statistiko prvih petih mesecev leta 1935 iz katere je razvidno da se je v teh 5 mesecih izvozilo za 143.238.716 \$ m/n. več kot lani v istem času.

Argentinsko sadje v Evropi.

Argentinci so za poskušnjo poslali nekaj stotin zabojev jabolk na razne trge v Evropo, katera so bila jako lepo sprejeta in so dosegla \$ 20 do \$ 25. za zaboj. Poročevalci pravijo, da imajo argentinska jabolka na evropskem trgu veliko bodočnost in napovedujejo za prihodnje leto veliko razprodajo. Kakor znano, se največ tega sadja prideluje v pokrajinah San Juan, Mendoza in Rio Negro, kjer se tudi nekoliko slovencev ukvarja z sadjerejo, in kateri se do sedaj, jako dobro počutijo.

Španija.

V Španiji je 8 milijonov posestnikov, z manj kot 1 hektar zemlje. Torej premalo. En milijon 744 jih poseduje od 1 do 6 hektarjev zemlje. Tudi premalo za prehrano 12.721 pa posedujejo ostalo špansko zemljo ali približno 870 hektarjev vsak. Med njimi so celo taki, ki imajo 5000 hektarjev zemlje. Če primerjamo te števe in vidimo kako krivično je ta zemlja razdeljena, se ne bomo čudili, zakaj je v Španiji vedno revolucija doma.

Kakor je nekdanj, zabava, ples, godbe in druge veselje, vabilo naše ljudi v prosvetna društva, tako bo sedaj vabila potreba in korist, naše družinske očete v zadrugo. Kar ni mogel napraviti eden sam, se prav lahko napravi, ako nas je sto ali tisoč skupaj. Če pomislimo, da nas je dosti več kot tisoč samo v Buenos Airesu in da vsak prav lahko da en peso mesečno za zadrugo, katera misli najprej kupiti zemljo, potem na njej zgraditi dom, igrišča za mladino, društvene sobe, šolo i t.d. bomo videli, da se to da doseči z prav malimi žrtvami. Če pomislimo, da je veliko naših ljudi, ki so obljubili vložiti v tako zadrugo, ves svoj razpoložljiv denar, ki sedaj bogati naše največje nasprotnike naložen po raznih bankah, bomo videli, da se vse to prav lahko doseže v enem ali dveh letih. Dobro volje in denara nam torej za to podjetje ne manjka, pač pa nam manjka nekaj drugega in to je zaupanja.

Medsebojno zaupanje se je med nami že precejkrat zrahljalo. Mnogokrat je to bilo iz lju bosumnosti, da bi kdo ne imel kakega vidnega mesta in kar je bilo posebno škodljivo, pa tudi resničnih prevar je nekoliko. Vse nas poučuje, da moramo udruženju postaviti dober temelj, kateri bo vsakemu pokazal poštenost in resničnost ter dovolj zavaroval njegov interes in njegov vloženi kapital, pa četudi se gre za en sam peso.

Tak temelj pa se lahko postavi, samo z dobrimi pravili, katerih do sedaj, vsaj kar je meni znano, še nima nobeno društvo. Pravilom treba postaviti dobrega varuha, kateri pazi, da vse po istih i kateri je tudi odgovoren za vsako nerednost in ta je obor. V odboru morajo sedeti najboljši člani zadruga in paziti, da se koristi, katere nudi zadruga, pošteno posplošijo in gledajo za boljši razvoj iste. Odbor potem navadno imenuje pisarniško moč ali druge potrebne osebe, kateri izvršujejo točno navodila odbora in so tako samo tehnični aparat brez vsakega upliva na gospodarstvo v zadrugi. Nikdar se ne sme pozabiti, da je uslužbenec le uslužbenec in nič več ali obratno; obronik mora imeti le odborniško mesto in torej ne more nikdar biti ob enem uslužbenec zadruga. Dobro nadzirani uslužbenec so lahko blagoslov za zadrugo, dočim so nenadzirani učasih škodljivi.

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJSIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESETI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejšje parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali. Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

Zavod sv. Cirila in Metoda
sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

MESTNA KRONIKA

ZAGONETEN UMOR

Policijske oblasti imajo opravka z razrešitvijo zagonetnega umora 45 letne ženske, ki se je izvršil pretekle srede zvečer v ulici Caseros 286C.

V omenjeni hiši je živela že več časa 45 letna Margarita Cnevas v družbi 40 letnega L. Fachado. Margarita je bila poročena a se je pred približno 6 leti ločila od svojega moža in šla živeti s Fachado-m. Pred nekaj časom je pa ta zbolel in tako je morala ona z dohodki male trgovinice ki jo je imela, skrbeti za življenjski obstanek obeh. Preteklo nedeljo so sosedje ustanovanskih oddelkov malo po 7 uri zvečer nadomoma začeli obupune klice na pomoč, kateri so prihajali iz stanovanja Margarite. Prihitevši na lice mesta so našli pri zunanjih vratih na tleh ležeco Margarito v veliki luži krvi. Poklicali so takoj policijo, katera je našla žrtev brez življenja in začela preiskovati na kakšen način je prišlo do zločina. Poleg mrtve ženske je ležal velik kuhinjski nož in brivna britev vsa okrvavljena iz česar se razvidi, da je morilec uporabil omenjeno orožje, da je izvršil ogabni zločin. Zaslišalo se je Fachada katerega so našli v postelji in kateri pravi, da se ni ganil, vendar oblasti domnevajo, da bi lahko kaj več povedal kakor je. Iz gotovih vzrokov oblasti obračajo sum na moža Margarite, Antona Lobos ter ga neumorno zasledujejo. Po zadnjih vesteh pravi policija, da je dognano, da je morilec Anton Lobos, katerega pa še do danes ni bilo mogoče prijati.

MED JETNIKI

V zaporu v Villa Devoto sta se zaradi malenkosti sprla zatoženca A. Mendoza T. Toro. Iz besed sta prešla v pretep pri katerem je zadnji na tak način zadel v oko prvega, da je oslepel.

NAPAD NA TRGOVCA

Ko je v torek zvečer zaprl trgovino, ki se nahaja v ulici Saenz 300, se je njen lastnik Juan Serrano napotil proti svojemu domu v ul. Chiclana 3958. Prišedši do vrat in ko je hotel vstopiti so mu stopili napot trije neznanci katerih eden mu je zadal takoimenovani "golpe de furca" medtem ko sta mu ostala dva začela preiskovati žepe in mu pobrala svoto 300 pesov in ček za 600 \$. Ker se je zoprestavljal so mu dali še nekaj udarcev in ga ranili na levi roki, nakar so jo popihali. Trgovec pa ko si je nekoliko opomogel jo ubere na bližnjo komisarijo devo javil oblastim, ki vrše tozadevno preiskavo.

OKROG PROBLEMA BREZPOSELNOSTI

Preiskovalni sodnik dr. Gonzalez Gowland je poslal na notranje ministrstvo noto v kateri razpravlja o brezposelnosti in brezposelnih, ki se nahajajo po galponih v novem pristanišču. V omenjeni noti pravi, da bi bilo tistih 1.700 brezposelnih, ki se nahajajo v pristanišču najprimernejše spraviti na otok Martin Garcia, kjer je zadevo javil oblastim, ki vrše tozadevno stilo njim samim, da bi si na pošten način zaslužili vsakdanji kruh, posebno, ker je v omenjenem pristanišču zelo mnogo takih, ki naravnost nočejo delati. Od 20 moških, ki se nahajajo sebi in zadrugi. Člani morajo tak odbornike kakor uslužbenec vedno nadzirati in to ne na način kritiziranja brez prave podlage, ampak premišljeno z novimi iniciativami in predlogi. Tako članstvo si samo lahko sklepa bodočnost, od katere lahko pričakuje mnogo koristi.

Zadr.

v enem gaiponu so mu samo 3 odgovorili, da želijo delati; iz česar je razvidno, da je ogromna množina "brezposelnih", ker tako sami hočejo. Ako se jih pošlje na otok pa bodo prisiljeni delati s čimer se koristi državi katera mora sedaj imeti njim na razpolago galpone, ki so narejeni v druge svrhe. Obenem se bo pridobilo precej policijskih moči, ki so sedaj takorekoč izgubljene, ker morajo imeti brezposelne vedno pred očmi, v strahu, da bi ne izvršili kakšnega zločina, kakor se je to dogajalo do pred kratkim.

DOMAČE VESTI

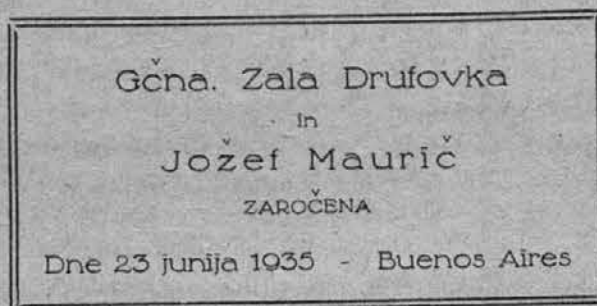
IŠČETA SE

Jugoslovansko poslaništvo išče Balda Dupera in Iva Markovića, da se javita na Kr. poslanstvo.

OSEBNA VEST

Preteklo nedeljo sta se zaročila g. Jožef Maurič, doma iz St. Lovrenza v Brdih pri Gorici, sin ugledne Mauričeve družine, z gčno. Zala Drufovka, doma iz Mirnega pri Gorici, ki je hči ugledne Saunove družine.

Čestitamo!

II. Evharistični državni kongres v Ljubljani

Buenos Aires, dne 26.6.35.

Velecenjeni g. urednik!

Prosim bodite tako prijazni, da priobčite spodnje vrstice v Vašem cenjenem listu in sicer v sobotni številki, to je dne 29. tm. Za iskazano dobroto Vam se že vnaprej prav iskreno zahvaljujem.

"Kakor je naši Slovenski javnosti že znano, se vrši te dni, to je dne 28-29-30 t.m. Evharistični kongres za celo Jugoslavijo v Ljubljani, ki je po vrstnem redu drugi. Razen domačih udeležencev iz cele Jugoslavije, je prišlo te dni v Ljubljano tudi več tisoč Slovencev iz Francije, Belgije in Nemčije, tudi iz oddaljene Sev. Amerike je dospelo prav čedno zastopstvo. Nas Slovence iz Južne Amerike zastopata na tem kongresu gg. pp. Jakša in Malič, Salezijanska duhovnika, ki sta že pred časom odpotovala v domovino.

Kot papežev legat je imenovan od Sv. očeta Primas Poljski, kardinal Hlond, ki je tudi nam še v spominu iz za dnevoj tuk. mednarodnega Evh. kongresa, ki se ga je udeležil in odnesel zagotovo lep spomin od tukaj, saj je bil povsod koderkoli se je pokazal prav po kraljevsko pozdravljam. Kod zastopniku papeža, mu je določeno častno spremstvo odličnih cerkvenih knezov med njimi tudi častniki papeževe telesne garde, ki so ga pričakovali v Avstr. Gradu, v čijih spremstvu je imel prav triumfalen pohod v Jugoslavijo, kamor je dospel včeraj.

Današnji dan je posvečen mladini in po do speleh vesteh bo pri Sv. maši na Stadionu prepeval zbor otrok od 15.000. Danes zvečer bo ob pol enajsti uri svečani sprevod mož in fantov iz Kongresnega trga na Stadion, koder se bo vršila ob pol noči Sv. maša, kakor svoječasno

DRUŠTVENE VESTI

NEDELJSKA DOMAČA ZABAVA

se ni vršila kot je bilo napovedno in sicer vsled tega ker je baterist od muzike prav zadnji čas obolel in tako ni mogel odbor najeti druge godbe.

Kljub temu se je bilo nabralo precej ljudi, ki so se morali zadovoljiti z radiovitrolo medtem ko so mnogi odšli.

IZŽREBANJE

Na domači zabavi v nedeljo je bil izžreban dobitnik, poročna prstana. Izžrebana je bila št. 64, ki jo je imela v posesti Anica Jeram.

JUTRI

popoldne pevske vaje za moške in ženske. Pridite vsi in točno.

PROSLAVA VIDOVGA DNE

Danes bo društvo "Kosovo" v La Plati imelo lepo proslavo Vidovga dne in vabi tem potom na proslavo vse sorojake in sorojakinje.

Vstopnina je za odrasle \$ 2.50, za otroke pa \$ 1.—.

predsednik: Peter Kebelič

ODBOROVA SEJA

Vtorek odborova seja ob 8 uri zvečer. Točnost.

MIZARSKI POMOČNIK ZA NA KAMPO
se rabi. Informacije v S.P.D. I, Añasco 2322, v nedeljo popoldne.

tukaj v Buenos Airesu, seveda v zmanjšanem obsegu. Jutri v nedeljo ob deseti urih in tudi popoldne velike svečanosti na Stadionu, ki je prav nalašč za te dni popolnoma preurejen, tako da bi lahko delal čast ne samo nam Slovincem oz. Jugoslovanom ampak tudi marsikateremu drugemu velikemu narodu. Ob poteku samega, bomo pozneje kaj več o tem prinesli v našem listu.

POZIV

Od Bratoščine živega rožnega venca smo prejeli sledeče:

Da se tudi mi tuk. Slovenci kolikor toliko vsaj duhovno udeležimo slovestnosti v domovini, bomo imeli danes v soboto na praznik Sv. Petra i Pavla ob 10 uri na Paternalu v cerkvi Sv. Neže slovesno sv. opravilo, za kar se posebno vabijo vsi člani bratovščine kakor tudi ostali člani naše kolonije, da se po možnosti udeležijo ta dan sv. Maše. Paternalna cerkev bode ta dan prav posebno ozaljšana. Tudi naše zastave ki smo jih imeli ob priliki zadnjega tuk. Evh. kongresa bodejo izpostavljene v cerkvi.

Prav posebno pa prosi imenovana bratovščina, vse Slovence, da se udeležijo ure molitve, ki bode ta dan zvečer od 7—8 ure na Paternalu, to je: primeren nagovor. Litanije (pete seveda) in kar nas Slovence najbolj veseli, petje v cerkvi. Pridite ne bode Vam žal. Če tudi je delovni dan tuk. današnji praznik, ste vendar zvečer prosti. Poagitarajte med Vašimi znanci, za čimvečjo udeležbo posebno zvečer, ob 7 uri. Približno ob istem času, se vrši v Ljubljani polnočna Sv. Maša, ki se je udeležijo tisoči in tisoči. Kristus Bog v podobi Sv. Evharistije Vam bode stotero poplačal to uro molitve.

Franc Lakner. tč. tajnik
Bratov. živ. Rož. venca.

DOPISOVANJE

Pogled z nebotičnika

Prve solčne žarke sem pozdravil mladega nedeljskega jutra iz desetega nadstropja graščega se nebotičnika. Dasi je bila nedelja, dan počitka, smo vseeno morali dopoldne delati kot je že stara navada tukajšnjih delodajalcev; danes vse jutri pa vas ne potrebujemo.

Moje oči so se vprle v predmenoj ležeč ogromen prostor v ogradi, o katerem je gotovo že vsak izmed nas kaj slišal, saj se tu prirejajo velike konjske dirke, ki so že marsikateremu olajšale žep, sicer ne nam slovincem, temveč bogatim bonasajrečanom.

Gledal sem iskre konje in smeje jezdece ki so v velikanskem krogu dirjali eden za drugim kot bi jih gnala nevem kaka peklenska sila.

Ker ima vsak konj drugo barvno odelo pod sedlom je slika dokaj pestra in človeku bi se kmalu zavrtelo ko opazuje od vrha dol to drvenje.

Vsak, ki vidi kaj novega, na pravi na njega poseben utis o čemer napravi svojo sodbo. Tako sem tudi jaz ocenil to čudno "razkošje".

Tik poleg dirkališča je taborišče brezposelnih. Bradati in razeapani možje so čudno nasprotje razkošnemu dirkališču kjer se igrajo z milijoni kakor brezposelni z revščino.

Vsak, ki ne pristransko opazuje v celoti to obojestransko sliko, se mu mora prigabiti, da je toliko krivice med človeštvom. Odkrito povem, da me ob takih pogledih mati narava ogrne s plaščem jeze ki upije po maščevanju.

Le takrat se nas bogatini spomnijo in pošiljajo svoje evangeliste med nas ter nam obljublajo vsega dobrega za dušo in telo, ko se gr...

da jim oddamo svoj glas pri volitvah, da nam je naš največji sovražnik popoln gospodar. Tedaj nas povzdigujejo v deveta nebеса.

Želel bi, da bi vsi čitatelji S. T., čim prej imeli vpogled z nebotičnika, pa četudi bi bil na tleh, ter se zavedali svojega stališča.

Anton Podlogar

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

BLENORAGIA in njene posledice

SIFILIS — KRI, ŽIVČNE BOLEZNI, SRCE, PLJUČA IN NOTRANJE BOLEZNI NA SPLOŠNO.

Najstarejši zavod katerega vodi njegov lastnik

DR. D. STIGOL

Sprejema od 9 do 12 in od 15 do 21

FEODORA

(11)

Povejte mi, knez Uhtomski, kaj nameravate storiti s tisto Japonko, ko jo boste ujeli?

— Z njo, z Mimozo? — vzklikne knez, njegove oči pa so mahoma postale krvavordeče.

Ali jo bom takoj ubil, to izdajalko, ali pa bom poskrbel, da jo bodo odpemili v Sibirijo, v kamnolome, odkoder se najbrž ne bo več vrnila, poslušajte me, mister Foulton, nikdar več se ne bo vrnila — to je tako gotovo, kakor se imenujem jaz Vasil Uhtomski.

— Reči ste najbrž hoteli: — Sem se imenoval! — spregovori Foulton, kajti v tem trenutku se je zgodila strašna katastrofa, ki se je v prejšnjem trenutku najavila s strašnim bobnenjem, ki je prihajalo iz parnega stroja.

Z nenavadno silo, kateri bi nihče ne mogel biti kos, se je zaletel posebni vlak na neki odporni predmet.

Feodora je odletela s svojega sedeža čisto do stroja kupeja in ko se je smrtnem strahu popolnoma podzvedno prijetla za mrežo pod stropom, ki je bila namenjena za prtijago, je slišala pod seboj glas Arhibalda Foultona.

— Vedel sem, da obstoja strahovito sredstvo, s katerim se poveča hitrost. V megli, ki jo povzročal sneg, smo naleteli na moskovski brzovlak, — vlaka sta trčila — oh, senzacionalnih vesti bo za moj časopis!

9. POGlavJE.

Ivan — bastard.

Zares, strašna katastrofa se je pripetila v bližini neke ruske vasice.

Vas je ležala ob progi, ki je vodila iz Petrograda v Moskvo — približno sredi poti.

Motno rumeni žarki solnca, ki si je zaman prizadevalo, da bi prodrlo skozi gosto meglo in obsijalo snežene poljane, so slabo razsvetljevali sliko strašnega opustošenja, sliko, kjer sta gospodarila smrt in groza.

S strahovito močjo je trčil posebni vlak kneza Uhtomskega v moskovski brzovlak.

Zadnji vagoni so bili popolnoma razdejani, osebe pa, ki so se v njih nahajale, so bile deloma mrtve, deloma pa težje ali pa lažje ranjene.

Pa tudi drugi vagoni moskovskega brzovlaka so bili potisnjeni s tračnic in deloma razdejani, tako da so potniki, ki so se nahajali v njih, bili brez izjeme lažje poškodovani.

Prvi človek, ki se je splazil iz teh ruševin in se počasi vzravnil ter se najprej temeljito pretipal po vsem telesu, da bi se prepričal, če so mu udje ostali še celi in zdravi — je bil Arhibald Foulton, angleški reporter.

Bil je sicer malo blede, vendar pa si je ohranil svoj občudovanje vredni misel.

Do ušes mu je prihajalo ječanje umirajočih, stokanje ranjenih, videl pa je tudi, kako se je iz kupa razvalin dvigal plamen, ki je uničeval tudi zadnje ostanke lokomotive, ki je vozila posebni vlak kneza Uhtomskega.

— Feodor, mladenič — zakliče Anglež, ko se je nadihal svežega zraka — Feodor, mladenič, kje si?

Na svoje veliko veselje je zaslišal Arhibald Foulton glas svojega mladega sluga. Kajti Feodora ni zadobila nobene poškodbe, ker je bila obrnjena proti stroju.

— Tukaj sem, mister Foulton! je odgovorila.

Tukaj sem in prosim, če bi bili tako ljubeznjivi, da bi odstranili ta kos lesa, potem bom lahko splezal iz te podrtije!

— Torej nisi odnesel nobene poškodbe! — vzklikne mister Foulton veselo. — Že vidim, mladenič, da te bom v svoji službi lahko uporabil. Ti si pa zares spreten mladenič!

Po teh besedah je z izredno močjo dvignil desko in pomagal Feodori, da je splezala izpod nje.

— In nobene praske nisi dobil, niti najmanjše ranice. — je nadaljeval Anglež, ko je pregledoval svojega mladega sluga — zares midva imava pa srečo!

Toda kaj se je zgodilo z najinim sopotnikom, vrlim knezom Uhtomskim — ah, poglej ga, se že dviga izpod železja! — Vi krvavite, moj knez?

Predno se odločite katerega Vaših poklicati iz domovine, ali nameravate sami odpotovati v rojstni kraj, obrnite se na

Informacijski urad

Slovenskega Tednika

kjer boste dobili vsa potrebna pojasnila, da ne boste plačevali kakih nepotrebnih stroškov, kakor se navadno dogaja.

Tudi v drugih kakoršnihkoli zadevah, bodisi poškodbe na delu, posredovanja, prošnje, itd., obrnite se s zaupanjem do nas, ki vam bomo šli na roke kolikor bo v naši moči.

Obiščite nas od 5.30 do 7 ure zvečer, ali pa nam pišite.

— Ne vem več, če se me še drži glava, če jo se nosim na vratu! — vzdahne knez Uhtomski. — Kri mi lije s čela v oči. Nicesar ne vidim, toda živim, to pa je glavno!

Arhibald Foulton in Feodora sta mu pomagala, da se je popolnoma vzravnil, toda Uhtomski se je komaj držal pokone, kar sta reporter in njegov sluga šele sedaj videla, ker je imel zmočeno tudi desno nogo.

— Kaj naj bi tu storila? — vzklikne Foulton. — V tem stanju ne morete nadaljevati poti, moj knez. Počakati morate, da se vam bodo rane pozdravile.

Sedite sem na tole desko, preden bom odpotoval dalje, bom pogledal, če bi vam mogel nuditi za prvo silo kakšno pomoč, da ne boste ostali sredi tega snega!

— Vi nameravate dalje oditi? — spregovori Uhtomski z drhtečim glasom, medtem ko je onemogel sedel na desko. — Kako morete upati, da boste nadaljevali svojo pot? Ne verjamem, da bi se vam nudila za to primerna prilika!

O, kar se tega tiče, — nadaljuje Arhibald Foulton, — sem si že pripravil načrt!

Lokomotiva moskovskega brzovlaka je popolnoma nepoškodovana, kajti dobila je samo lahcu sunek in jaz ne priznavam nobene zapreke, da bi se ne mogel odpeljati do Moskve!

— Jaz pa moram ostati tukaj — sikne jezno knez Uhtomski. — tista japonska večera, ostudna Mimoza pa mi bo medtem pobegnila. Ali je med mrtvimi, ali — sicer pa, njej se ne bo nudila nobena prilika, da bi tako hitro pobegnila!

V nobenem primeru se vam ni treba bati, knez!

— Sedaj pa poslušaj, Feodor, kaj ti bom povedal, — se obrne mister Arhibald Foulton k svojemu slugi. — Ali vidiš tam tisto veliko postopje, ki kipi kviku? Če gleda človek skozi to sneženo meglo, se mu zdi, da je to optična prevara!

— Vidim ga, mister Foulton! — odgovori Feodora.

— Tem boljše! Tedaj boš takoj odhitel k temu po-

NAŠE ŽRTVE ZA JUGO-SLAVIJO

7. maja tega leta so bili po inicijativi občine Gornja Radgona izkopani zemski ostanki slovenskih in hrvatskih vojakov, bivšega 97. avstrijskega pehotnega polka, ki so bili ob prvi obletnici majske deklaracije 27. in 29. maja 1918. radi svojega jugoslovanskega prepričanja kot uporniki ustreljeni v Radgoni, ki leži sedaj v Avstriji prav ob skrajni severni meji naše države.

Padli so tedaj pod svincem avstrijske soldateske kot mučeniki za porajajočo se Jugoslavijo sledeči mladeniči iz Goriškega in iz Istre:

1. ANDREJ MELIHEN, računski podčastnik, po poklicu trgovski pomočnik, 26 let star, doma iz Serpenice na Tolminskem.

2. RUDOLF UKOVIČ, gozdarski uradnik, 24 let star, doma iz Hrušice pri Podgradu v Istri.

3. ANTON ŽVAB, 29 let star, iz Šepulj pri Sežani.

4. MARKO FRAJ, 37 let star, iz Motovuna v Istri.

5. PETER HVALA, 25 let star, iz Pečin na Tolminskem in

6. LIBERAT VELAN, 27 let star iz Pazina v Istri.

Z njimi sta padla tudi dva Italijana:

Giovanni Maniaceo iz Gorice in Riccardo Wrech iz Tržiča. O zadnjem pa priča že ime da je bil po rodu Slovenec.

Vodja upora sta bila Andrej Melihen in Ru-

dolf Ukovič. Oba sta bila vojna ujetnika v Rusiji. Melihen se je v ujetništvu preživljal kot učitelj. Ukovič pa je bil zaposlen pri gozdarski upravi v bližini Kijeva. Po premirju pri Brest-Litovskem sta se oba skupaj z drugimi vojaki vrnila v domače kraje, prepričana, da se jima ne bo treba več vrniti na fronto. Toda dovolili so jim samo 14-dnevni dopust, nakar sta morala k kadru svojega polka, ki je bil tedaj v Radgoni.

Melihen in Ukovič sta bila prepričana o propadu Avstrije in o postanku velike in svobodne Jugoslavije. Te ideje sta širila tudi med svojimi tovariši. Čestokrat so se shajali v večjih in manjših skupinah, kjer so se razgovarjali o osvobojenju in ujedinjenju Jugoslovancov. Tako se je tudi nekega majskega večera zbralo več fantov z Melihenom in Ukovičem v Jageričevi gostilni na glavnem trgu v Radgoni. Prepevali so jugoslovanske narodne pesmi in se navduševali za Jugoslavijo. Med nje pa je prišel Judež, nastopil kot provokater in policist. Bil je to sin slovanske matere, zagrizen avstrofilski narednik, ki je prej služil v Istri, po vojni pa ga ni bilo sram sprejeti državno službo v Jugoslaviji.

Ko je sam nahujskal prisotne, je aretiral Andreja Melihna. Njegova aretacija pa je vzbudila med njegovimi somišljeniki veliko razburjenje in v noči od 23. na 24. maj 1918. je izbruhnil upor, ki je bil s silo udušen po prihodu oddelkov 26. in 27. pehotnega polka iz Maribora, 7. pehotnega polka iz Celovca in 27. pehotnega polka iz Gradca. Vojno sodišče je so-

dilo hitro in strogo.

27. maja 1918. ob 19 uri sta bila Andrej Melihen in Rudolf Ukovič ustreljena pod zidom Kaduličeve vojašnice, kjer so bili nastanjeni uporniki. Za eksekucijo se je prostovoljno javilo šest nemških vojakov 7. celovškega pehotnega polka. Mučenikoma, ki sta junaško šla v smrt za svoje nacionalno prepričanje, je govoril zadnje tolažilne besede tedanji kaplan iz Gornje Radgone Milan Slaje. Zadnje Ukovičeve besede so bile: "Živel Slovenec in Hrvat!"

Dva dni pozneje so jim sledili na morišče ostali obsojenci Žvab, Fraj Hvala, Velan, Maniaceo in Wrech. Okovani v težke verige so junaško korakali v senci bajonet po radgonskem trgu in prepevali jugoslovanske in italijanske narodne pesmi. Takrat se niti posuroveli nemški vojaki celovškega polka niso več prostovoljno odzvali za usmrnitev, temveč je moral poveljnik sam izbrati iz njihove srede rablje; določil je za to "častno" službo one, ki so imeli največ prestopkov na vesti.

Še marsikateremu našemu mladeniču je prtila smrt pod avstrijskim svincem, toda baje po ukazu od najvišjega mesta so bile nadaljne smrtne obsodbe ukinjene.

Zadnja želja, ki jo je Rudolf Ukovič še pol ure pred smrtjo izrazil v pismu na svoje starše, je bila, da ne bi njegove kosti ležale v tuji mrzli zemlji, temveč, da bi jih prenesli v njegovo domovino in da bi na njih rožice cvetele kakor na nedolžnem otroku.

Njegova želja se ni mogla izpolniti, kajti v domači grudi v Hrušici ne bi našli njegovi zem-

slonju. Trdno sem namreč prepričan, da je to stanovanje plemičev, katerim pripada tudi ta vas!

Na vsak način pa boš naletel na ljudi in jim sporočil, da se tukaj nahaja ranjenec, potreben nujne pomoči.

Toda glej, da se z ljudmi čim hitreje vrneš. S seboj naj prinese obvez, ki jih ima gotovo vsaka hiša na razpolago. — Morda pa so po strašnem tresku tudi sami spoznali, da se je tukaj pripetilo najbrž nekaj strašnega!

— Grem, gospod, — reče Feodora z odločnim glasom, — in pripeljal vam bom pomoč!

Anglež potegne iz žepa svojo zlato uroin ko se je prepričal, da kazalec še pravilno deluje, je zaklical za Feodoro, ki se je medtem že oddaljila:

— Čez pol ure moraš biti nazaj, jaz te bom tukaj gotovo pričakoval! Bodi točen, kajti točnost je v moji službi predpogoj in vir vsega dobrega!

Pol ure, ti pravim, dalje ne smeva izgubljati tukaj časa, če nočem doživeti sramote, da bi moji drugi kolegi prispeli prej na bojišče ob japonski meji.

— Dobro, mister Foulton, hitel bom.

Stemi besedami je skočila Feodora čez ozek jarek, na čigar robu je sedel knez Uhtomski, ki se je tresel od mraza, in hitela je, kolikor so jo nesle noge po poljanah, pokritih z debelo sneženo odejo.

— Oprostite me za nekaj treuntkov, — se obrne reporter h knezu Uhtomskemu, — rad bi spregovoril z vlakovodjo nekaj besed. Mnogo mi je na tem, da bi čim hitreje odpotoval.

— Mene pa puščate samega med temi mrtvimi in ranjenimi! — vzklikne knez Uhtomski. — Ah, ali slišite strašno ječanje ranjencev, ali vidite, kako ti ljudje tukaj poskušajo vstati, od silne izgube krvi pa zopet brez moči padajo na tla! Mar ne bije v vašem telesu srce, da mislite samo kako bi nadaljevali pot?

— Jaz sam ne morem pomagati tem ljudem, — odvrne Arhibald Foulton, — potem pa, kaj hočete, moj dragi knez Uhtomski? Vojna v Rusiji začnjenja, jaz pa moram izvrševati svojo službo, kajti plačan sem za to od svojega lista!

Po teh besedah je odšel Anglež ob železniškem naspisu. Vzdihoval je gledal knez Vasil Uhtomski za njim, potem pa je omahnil po snegu.

Sedaj je tudi sam čutil, da je popolnoma brez moči, bolečine v glavi in na nogi pa so postajale vedno

hujše.

Feodora pa se je med tem z veliko naglico oddaljila od mesta strašne nesreče.

Nasmehniti se je morala sama sebi, ko je pomislila na to, kako mora izvrševati povelja, katerih ne bi sicer niti njeni služabniki opravljali.

Toda sklenila je, da bo ulogo, ki jo je prevzela, nadalje glumila, na drugi strani pa si je hotela pridobiti naklonjenost Arhibalda Foultona, dobrote, katero ji je izkazal ni hotela poplačati z nehvaležnostjo.

Kar pa se tiče kneza Uhtomskega, si stari lisjak ni pridobil njene naklonjenosti. Vedno je slišala pripovedovati, da je knez razuzdane, utelešeni egoist, ki izsesava kmete na svojih posestvih in je že marsikoga pognal na beraško palico.

Toda tu je šlo za ranjenca in pripeljati pomoč jo smatrala Feodora za svojo krščansko dolžnost.

Pot, po kateri je hodila, je bila izredno slaba. Na mnogih mestih je zašla do kolen v sneg.

Toda vedno znova se je zopet splazila iz jarkov, kajti dobro se je spominjala tega, da ji je dejal Arhibald Foulton, da se mora čez pol ure vrniti s poti.

Kaj pa se je zgodilo z Vladimirjem?

To vprašanje ji je neprenehoma zvenelo v ušesih in ah, — nanj si ni mogla odgovoriti!

Če se je nahajal v brzovlaku, ki je bil namenjen v Moskvo, se je ponesrečil ali pa — ne, ne, tega Bog ni hotel, — Vladimir ni našel pri katastrofi smrti!

Notranji glas pa je Feodori klical:

— Videla ga boš objela ga boš prej, kakor pa bo prispel na svoj strašni cilj!

Sedaj je prišla Feodora pred neko veliko postopje, katero je Arhibald Foulton s svojimi dobrimi očmi razložil skozi meglo, ki je ležala nad krajino.

aZres se ji je zdelo, da je to plemiški grad tiste vasi. Hiša še bila dvonadstropna, nadnjo se je dvigal lep okrogel stolp, bila pa je tudi lepo urejena.

— Tukaj bi moglo biti samo stanovanje gospodarja vasi.

Feodora je potrkala na vrata.

Toda minilo je precej dolgo, preden je slišala drsajoče korake, ki so se bližali vratom, nekdo je pognil zapah in vrata se pred mladim slugom odpro.

Sivolos moški neprijetnega obraza jo vpraša, česa želi v tem gradu. Po obleki sodeč je bil sluga.

— Rad bi govoril z gospodarjem tega gradu — od-

vrne Feodora neustrašeno. — Hitro, ne pomišljajte si, prijatelj, pomoč je nujno potrebna! Na železnici se je pripetila strašna nesreča, težko ranjeni potrebujejo pomoči!

— Vstopite — odgovori sluga surovo — če pa vas bo moj gospodar sprejel, to je drugo vprašanje! Gospodar tega gradu je šele pred dobre pol ure vstal!

— Vstal?

Feodora zmaje z glavo, kajti sedaj je bilo že tri poldne. To pa je bil čas, ko niti ruski graščaki ne vstajajo po nočnem počitku!

— Oprostite — spregovori Feodora zasoplo, kdo je vaš gospodar? Kako se imenuje?

Sluga se nasmehne, pomežikne z levim očesom, z desnim pa zvito pogleda Feodoro.

— Vidite, da ste tukaj popolnoma neznan. Vedite torej, da ta grad pripada mlademu princu Ivanu Uhtomskemu!

— Princu Ivanu Uhtomskemu? — vzklikne Feodora veselo. — Tedaj je vse v najlepšem redu. Prijavite me hitro svojemu gospodarju in mu povejte, da mu prinašam važne vesti o njegovem očetu.

— O staremu knezu Uhtomskemu?! — vzklikne sluga, ko je že stopal po stopnicah, ki so bile pregrajene z bogatimi preprogami. — No, ne morem pač reči, da se bo moj gospodar izredno razveselil, ko bo slišal vesti, ki se nanašajo na njegovega očeta, kajti ta dva si nista kdo ve kako dobra!

Oče in sin — ha, ha, ha, mačka in miš bi se najbrž boljše razumeli.

In sluga je izginil v gornjem nadstropju, vendar pa ni minilo dolgo, ko se je vrnil in ukazal Feodori, naj gre za njim.

Medtem ko je hodila Feodora po stopnicah navzgor, je premišljevala, kaj bo povedala princu Ivanu.

Njegova oseba ji ni bila popolnoma neznan, o tem princu Uhtomskem je že marsikaj slišala.

Star je bil približno dvajset tri let in kakor ne more človek drgega pričakovati od takšnega očeta, kakor je bil knez Vasil Uhtomski, ni imel skoraj nobene vzgoje. Vzrastel je surov, zloben, osoren in do mišljav.

Že s sedemnajstimi leti je s svojimi škandali in galantnimi pustolovščinami vznemirjal ves Petrograd.

(Nadaljevanje)

ski ostanki miru, saj gospodari nad to zemljo tujec, ki je še krutejši kakor oni, proti kateremu se je on uprl, in kraja, jer bi bil pokopane bi smela označiti njemu tako ljuba slovenska beseda.

Sedemnajst let so počivale njegove kosti in kosti njegovih tovarišev v tuji zemlji. 7. tega meseca pa so jih izkopali, da jih prepeljejo, ako že ne v domačo grudo, vsaj v svobodno jugoslovansko zemljo, ki so jo ti mučeniki tako ljubili.

Že v septembru 1924. so prepeljali kosti njihovega italijanskega sotrpina Maniaceca v Gorico in junija 1929. smrtne ostanke drugega italijanskega mučenika Wrecha v Trzič.

V torek, 7. maja t. l. so prejeljali čez murški most iz Avstrije v Gornjo Radgono zemske ostanke vseh šestih jugoslovanskih mučnikov.

Obenem z njimi so prepeljali tudi smrtne ostanke Maisirovih borec, ki so padli v dneh od 4. do 6. februarja 1919. v bojih za Radgono in katerih kosti so počivalenapoko pališču v Obrajni pri Radgoni. Imena teh junakov so:

1. Jožef Haložan iz Maribora,
2. Janez Repolusk od Sv. Kunigunde pri Mariboru.
3. Martin Prešec iz Budine pri Ptuju.
4. Ivan Masten iz Središča.
5. Martin Koje od Sv. Lenarda v Slovenskih Goricah in
6. neznani junak, ki je padel 4. februarja.

Smrtne ostanke Radgonskih mučnikov in Maistrovih junakov so bili začasno shranjeni v mrtvašnici na pokopališču v Radgoni, svečan pored pa se bo vršil v četrtek 30. t. m. ob pol 11. uri.

GRAN CLINICA

"CONSTITUCION"

Zastopana po profesorjih specializiranih v najznamenitejših zdraviliščih v Evropi nastavljenih nalašč za zdravljenje slovenske kolektivitete.

Moderne razkuževalnice veneričnih bolezni
BLENOORAGIA zastarela in kronična, naglo in garantirano ozdravljenje.

SIFILIS v vseh svojih stopnjah, moderno zdravljenje.

ENFER-KRI IN KOŽA; — izpahljaji, Ezeeme, izpadanje las.

SPOLNA ŠIBKOST (impotencia).

SRCE, pljuča, kašelj, naglo hujšanje.

ŽELODEC težko prebavljanje, črevesje.

GRLO, nos, ušesa, žarki X, diatermia.

REVMATIZEM, Hemoroides, nervoznost.

Rezervirani konsultoriji za ženske, neredno perilo, nosečnost in porodi.

Preiščite se potem naših zdravnikov, da boste dognali njih sposobnost in njih zdravljenje z garantijo za Vaše hitro ozdravljenje.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 40.—
tedensko \$ 5.—

PREGLED IN ANALIZE
BREZPLAČNO

Od 9 do 12; ob nedeljah
in praznikih od 19—12.

BDO DE IRIGOYEN 1548 PLAZA CONSTITUCION

PRIMORSKE VESTI

FAŠISTIČNI DUHOVNIK V DOBERDOBU

Doberdob, maja 35. — Pred letom dni je Sl. Tednik pisal o sitnostnih in trpljenju, ki ga je moral prestati tukajšnji posestnik in bivši spravniki sodnik naše občine Andrej Gergolet radi protesta tukajšnjega slovenskega prebivalstva proti uvedbi italijanske pridige. Takrat se je Gergolet le z največji težavo rešil konfinacije, ki mu je resno grozila kljub temu, da je star že 68 let. Izgubil pa je častno mesto sodnika in moral plačati občutno denarno kazen. Ovdali so ga pa naš prečastiti gospod župnik, ki si na vso moč prizadevajo prodibiti naklonjenost fašističnih oblasti.

Dogodilo se je celo to, da je neka žena zahtevala v spovednici od gospoda župnika, da preneha z zatiranjem slovenskega v cerkvi, ter pristavila, da je to brezsmisleno, ker Italijani itak ne bodo večno vladali v naših krajih. Čujte in strmite! Nastednji dan se je pripeljalo z avtobusom deset agentov. Strogo so zaslišali žensko in tudi druge družine, s katerimi je imela omejena žena kakršnekoli zveze.

V sporazumu s fašističnimi oblastmi je nato razpustil cerkveni pevski zbor. Organist, mlad fant, ki ni hotel prevzeti poučevanja pevcev v italijanskem jeziku, je bil postavljen pod policijsko nadzorstvo in mora biti vsak večer po osmi uri doma.

Šolsko mláđino je začel g. župnik učiti veruk v italijanščini. Ko ga je šest mater v cerkvi prosilo naj otrokom pri verouku kaj pojasni v slovanščini, jih je nagnal. Pozvane so bile k karabinerjem in so morale plačati po 50 lir globe.

Prve dni tega meseca se je dogajalo, da so naše mláđenke zapele kako slovensko nabožno pesem. Krajevni fašistični tajnik je dal pozvati vse vaščane v šolo, kjer jim je nalašč zato došli fašistični tajnik iz Trziča, zagrozil, da bo konfiniran na otočje Lipari za pet let kdor si bo drznil samo še ziniti v cerkvi v slovenščini.

V cerkev hodi poslušati italijanskega duhovnika ob nedeljah samo še par starih ženic. K spovedi si pa ljudje sploh več ne upajo.

VAS BREZ MLADINE

Boljunec pri Trstu, maja. — Od nas je odšlo tekom tekočega leta 46 mláđih fantov. Omeniti moramo, da nihče izmed teh ni odšel prostovoljno. 42 fantov so namorniki letnika 11, 12, 13 ki je bil vpoklican za v Abesinijo, 2 fanta sta bila letošnjo pomlad konfinirana, dva pa sta se vojnemu vpoklicu izgonila z begom v emigracijo. Tako težko ni prizadeta nobena vas v bližnji okolici, posebno še, če vzamemo v obzir dejstvo, da šteje naša vas komaj 200 hiš. Človeku se zdi, kot da bi vas izumrla.

ITALIJANSKI ANTIFAŠISTOVSKI LIST O ZATIRANJU JULIJSKE KRAJINE

Ljubljana, maja. — Iz "Azione popolare" z dne 18. maja posnemamo dopis, ki je izšel pod gornjim naslovom, ob prikili vpoklica vojnih obvezancev za v Abesinijo:

"Način vojnega vpoklica, ki ga izvaja fašistična oblast, je živo komentirana s strani celokupnega prebivalstva. Po vsem našem okraju, kjer se nahaja slovenski živelj, okrajna vojaška oblast ne pošilja, kot se je vedno dogajalo, obvestilo o vojaškem poklicu, v katerem je navedeno kje se mora vojaški obvezanec predstaviti.

Pri slovenskem in hrvatskem življu v našem kraju je v rabi naslednji način: karabinerji enostavno pridejo v hišo vpoklicanca in ne da bi mu dali niti toliko časa, da bi si uredil obleko, ga pograbi in odvedejo proč kot kakega aretiranca.

To se dela zato, da se ne da vpoklicancem časa, da bi javno manifestirali nezadovoljstvo v svojem kraju, za kar pa vsako ve, ali pa, da se jim ne da možnost izgoniti se vpoklicu.

Vlada, ki se smatra močno, se mora zatekati k tem sredstvom. Temu težkemu dejstvu se pridružuje še vse polno napadov fašistične vlade, na najosnovnejše pojme svobode naroda, ki je še posebno šikaniran samo zato, ker ni italijanski.

V slovenskih cerkvah je pesem v slovenskem jeziku prepovedana. Ta odredba je povzročila veliko nezadovoljstvo v slovenskem, zlasti pa v katoliškem življu, ki je že itak precej časa upahan po sistematični nasilni akciji, ki jo vodi fašizem napram vsemu slovanskemu narodu.

Nek naš prijatelj, ki je prišel iz bližnjega mesta, nadaljuje "Azione popolare" nam je pravil, da je moral nek gostilničar, po zapovedi oblasti, zapreti gostilno iz samega razloga, ker si je upal govoriti s svojim gostem slovensko".

MLEKARNI V NOVI SUŠICI PREPOVEDANO OBRATOVANJE

Št. Peter na Krasu, maja 1935. — V Novi Sušici pri Košani je že dalj časa obstojala domača mlekarška zadruga, ki je imela lastno mlekarino. Zadnja leta, ko je kriza čim dalje bolj upropaščala našega kmeta, se je tudi posilvanje v mlekarini krčilo. Ker je kriza postajala z vsakim dnem občutnejša ni bilo nobene upanja več, da bi mogla zadruga zboljšati in omogočiti obrat v obsegu, da bi se posilvanje rentiralo. Zato so sklenili zadrugarji in preselili mlekarino z vsem obratom iz Nove Sušice k veleposestniku Deklevu ob reki Reki. Ker je imela mlekarina tu večje območje dobaviteljev mleka in večjo priložnost za odpošiljanje mleka in mlekarških izdelkov v Trst, se je obratovanje zboljšalo in kazalo prve uspehe. Pred dvema mesecema pa je prišel iz Trsta poseben komisar. Ogleдал si je mlekarino in vse naprave v njej ter ugotovil, da prostori mlekarne ne odgovarjajo predpisom in da "niso dovolj higijenični". Na podlagi te konstatacije so morali obrat v mlekarini takoj ustaviti. Tako so oblasti onemogočile delovanje še ene naše zadruge in jo uničile.

ČUDNO STROGE ODREDBE ZA OBRATNIKE

Trst, maja 1935. — Zdi se, da obrtniki nimajo poleg plačevanja davkov in drugih takih zadev nikakih obveznosti napram oblasti in državi. Toda to ni tako enostavno niti z kako navadno gostilno. Znano nam je, da je neki gostilničar iz tukajšnje okolice moral odpotovati v inozemstvo zaradi važnih opravkov. Vodstvo gostilne je med tem časom prepustil nekemu svojemu sorodniku. Toda oblasti niso bile nikakor zadovoljne s tem. Moral je baje svojo koncesijo prepisati za dobo enega leta svojemu polnopravnemu zastopniku, ki je tako postal za to dobo popoln lastnik gostilne. Omenjeni gostilničar je tako prišel ob svoj za služek na čisto nenavaden način.

"IO SONO UN ITALIANO E ME NE VANTO!"

Pričetkom tega meseca se je zgodilo, da so šolski otroci v našem Doberdobu zapeli med

odmorom na šolskem dvorišču nedolžno slovensko pesmico. Učitelj jih zato pretepel in zapel do trdne teme. Peti bi namreč morali: "Io sono un Italiano e me ne vanto!"

RAZŠIRJANJE FAŠISTIČNIH MLADINSKIH ORGANIZACIJ TUDI MED OTROKE

Trst, aprila 1935. — Fašistične mladinske organizacije čim dalje bolj razpredajo svoje mreže med našo mladino. Z ustanovitvijo nove take organizacije "figli di lupa", katere člani so otroci stari od 4 do 6 let, so tudi šolo neobvezni otroci prisiljeni biti člani fašističnih organizacij.

V Barkovljah pred "Casa del Balilla" vršijo stražo člani organizacije sami, to so dečki od 6 do 14 let in korakajo pred "kasarno" z majhnimi puškami.

PONOVO ZVIŠANJE DRŽAVNIH DAVKOV

Gorica, aprila 1935. — Z letošnjim letom so bili vsi direktni davki povišani za 50 odstotkov. Za prihodnje davčno leto pa je napovedan ponovni povisek za nadaljnih 50 od sto. Ta nenavadno visoki dvig v tako malem razdobju nam jasno govori o stanju italijanskega davkoplačevalca. Med tem ko vse ostale evropske države skušajo olajšati plačevanje davkov ter z raznimi odredbami omiliti zlasti težko stanje kmeta, se v Italiji brez usmiljenja nalaga ravno kmetu čim dalje večja in hujša bremena. Pri tem pa je predvsem najbolj prizadet ravno naš človek. In ta nova napoved zvišanja direktnih davkov je že vnaprej ustvarila med prebivalstvom strah in povečala nerazpoloženje.

STROGE OBMEJNE ODREDBE

Postojna, aprila 1935. — Kot je naš list že poročal, je vsa meja močno zastražena. Na cestah, ki peljejo iz obmejnih vasi proti gozdu in mejo se smejo kretati samo oni, ki imajo posebno dovoljenje, nazvano "tessera di frontiera".

NOVA KARABINJERSKA KASARNA NA ZELINU

Gorica, aprila 1935. — Iz Cerknega poročajo, da okrog Zelina še vedno pripravljajo nove

utrdbne in druge vojne naprave. V zadnjem času pa so začeli z zidanjem nove karabinjerske kasarne, kajti v okolici je že toliko vojnih naprav in vojnega materiala, ki potrebuje čim dalje več paznikov in stražnikov. Karabinjerji pa, ki stražijo vse te naprave, nimajo v bližini primerne stanovanja, zato so pričeli z gradnjo novega poslopja.

IZLETNIŠKI AVTOBUS GORICA—LJUBLJANA

Gorica, maja 1935. — Merodajni krogi v Gorici poskušajo izposlovati od ministrstva dovoljenje za redno avtobusno zvezo Gorica—Ljubljana. Avtobus bi prišel v poštev posebno za izletnike, ker bi vozil vsako nedeljo in praznik. Izletniki ne bi pri tem imeli nobenih sitnosti s potnim listom, ampak bi policijski oblastvo v Gorici izdajalo posebna skupna dovoljenja za enkratni eno ali dvodnevni prehod meje in vrnitev.

SMRT NAŠEGA VOJAKA V SARDINIJI

Gorica, maja 1935. V Sardiniji je umrl 21-letni vojak Jožef Mavrič, dober in priden fant. Ko je mati dobila obvestilo, je bil že pokopan. Od bolesti je skoraj znorela. Letela je v cerkev in naročila zvonjenje, ki naj ji pomaga razkričati in omiliti prehudo bolelost.

DVE ARETACIJI

Postojna, maja 1935. — Pred časom že so v Koritnicah pri Knežaku aretirali nekega mladeniča, rojenega leta 1914. Na razpolago so mu dali pol ure, da se je pripravil na pot in poslovolil od domačih, potem pa so ga takoj odpeljali. Istotako se je zgodilo z nekim fantom iz Bača. O njuni usodi nam še ni ničesar znane.

ARETACIJA OSKARJA MUROVCA IZ PODMELCA

Podmela pri Tolminu, 9. V. — Poročajo nam da so aretirali Oskarja Murovca iz Podmele. Obtožili so ga, da je pomagal nekim fantom na begu preko meje. Kot pravi poročilo pride imenovani Oskar Murovec pred vojno sodišče iz razloga, ker so bili ubežniki vojni dezertterji letnika 11, ki je bil pravkar vpoklican za v Abesinijo.

NEPRAVEGA SO MILIČNIKI PRETEPLI

Loje pri Grahovem, 9. V. — Pred kratkim sta ubežala dva fanta iz Loj pri Grahovem v Jugoslavijo. Seveda so miličniki poizvedovali za njima kar se je dalo. Ker pa je v naši vasi nek fant zelo podoben enemu izmed ubeglih, so ga miličniki prijeli in misleč, da je pravi, hu-

do pretepli. Šele na intervencijo domačih, ki so začevo miličnikom pojasnili, so nesrečneža izpustili. Fant je bil ves izmučen in krvav.

SPET ARETACIJE RADI SLOVENSKE PESMI

Smartno pri Gorici, maja. — Dne 10. aprila se je zbralo nekaj vaških fantov v neki gostilni in so pri kozarec vina zapeli nekaj narodnih pesmi. Takoj so se pojavili karabinjerji, ki so aretirali Moršiča Franca in dva Goloba, med tem ko sta dva fanta utekla. Aretirancev ni še sedaj na svobodo in ne vemo kaj jih še čaka radi par nedolžnih slovenskih popevk.

Prav tako so aretirali dne 28. aprila Jakina Alojzija in Lenardiča Alojzija, ker sta prepevala slovenske pesmi. Odvedli so ju v goriške zapore. Nekdaj tako veselo odmevajoča slovenska pesem v goriških Brdih, je sedaj onemela. Ljudje se plazijo okrog potrti in nemi. Tako jim je kot, da pričakujejo nekaj groznega.

GORIŠKI TRAMVAJ USTAVLJEN

Gorica, 3. maja 1935. — S 30. aprilom so v Gorici ustavili tramvajski promet. O tem smo v našem listu že pred nedavnim časom poročali. To nemoderno prometno sredstvo bodo nadomestili z udobnimi in praktičnimi avtobusi, katere bo oskrbela znana avtobusna družba ing. Ribi in drug. Prejšnji tramvaj je spajal obe postaji ter se je odeepil pri kavarni Garibaldi s stransko progo za št. Peter. Moderni avtobusi bodo imeli tudi to pogodnost, da bodo vozili hitrejšje. Za progo bodo rabili 12 minut, med tem ko je tramvaj rabil 20. Pravijo, da bodo imeli od tega dobiček tudi radio-amaterji, katerim ne bo več nagajal tramvaj s svojimi motnjami. Sedaj bodo avtobusne linije razširili še na Solkan, Ločnik, Kromberk in na novo pokopališče. Cena enkratni vožnji (skozi mesto) bo 50 centesimov. Iz Kromberga, Solkana in Ločnika bodo plačali 1 liro za progo do pokopališča. Avtobusov bo toliko v prometu, da bo v dnevni urah pasiral skozi posamezne postaje vsakih 8 minut en avtobus.

1000 LIR PREJME ONI, KI...

Gorica, 3. V. — Nabrežinski podežat Brovedani je razpisal te dni nagrado lir 1000, ki jo prejme oni, ki pove kdo je svetoval našim fantom letnika 1911. naj jo raje popihajo v Jugoslavijo kakor da bi se šli bojevat proti Abesiniji. G. podežatu Brovedaniju bi svetovali, da teh 1000 lir uporabi raje za sanacijo občinskih financ.

KLEPARSKA DELAVNICA

Napeljava vode, elektrike in gasa. (plomeria, cingueria, calefacción, electricidad, hojalateria-mecanica).

Se priporoča

I V A N K O Š U T A

Cucha Cucha 2601 U. T. 59-2561
Buenos Aires

Trgovina vina in jestvin

Čen. rojakom se priporočata brata

KURINČIČ

ulica CHIOLANA 3809, vogal Castro
U. T. 61-3681 — Buenos Aires

Telefonična in druga naročila se dostavljajo na dom

Ob nedeljah vhod Castro 2296

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštno slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Krojačnica in trgovina
MOZETIČ

Vam nudi naizbero, češko in angleško blaga kakor tudi od tukaj za obleke in površnike.

Velike zaloge zimskega perila za moške po konkurenčnih cenah

Rojakom se priporoča

Sebastjan Mozetič

5019 — OSORIO — 5025

BUENOS AIRES

(PATERNAL)

NOVA SLOVENSKA
GOSTILNA NA
PATERNALU

Vsako soboto in nedeljo družinski ples.

Lepo urejeno kegljišče.

Prvovrstna slovenska kuhinja ter postrežba

Pivo Quilmes

Se priporoča lastnik

FLORIJAN TURK

Ulica Montenegro 1586 (eno kvadro od bolnišnice Tornú)

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 4311

U. T. Palermo, 2383

Sporočam cen. rojakom, da sem prevzel

Kegljšče in krogljšče

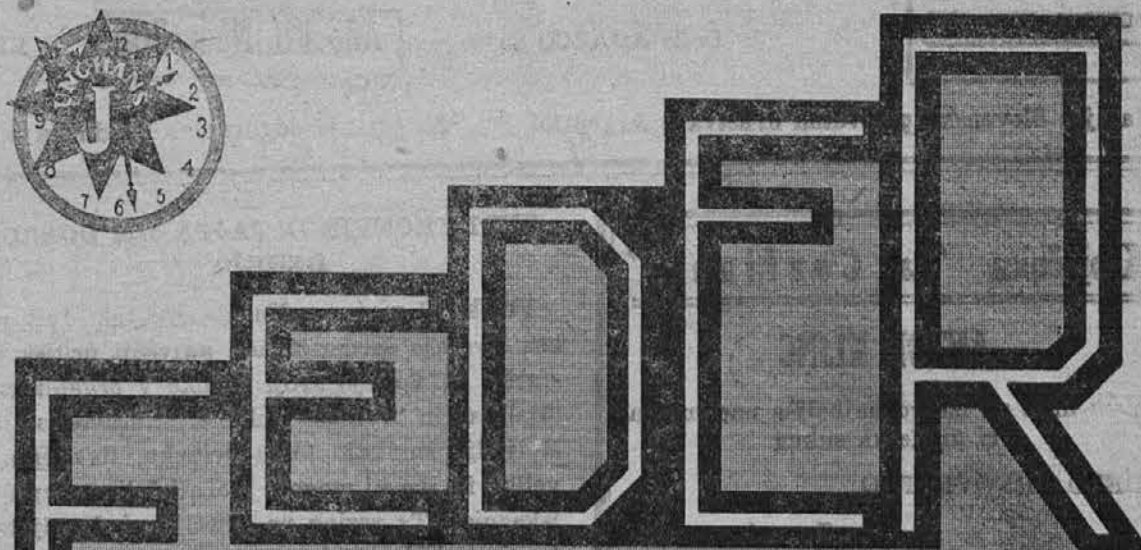
v ulici Dto. ALVAREZ 2251 (La Paternal)

Preskrbel bom za točno postrežbo ter se priporočam za obilen obisk

Andrej Rebek

S pozornostjo izberemo

vse naše predmete, kateri so najboljšega okusa, in najnovejši in ekonomični

Joyeria - Regalos

AV. SAN MARTIN 2591 - U.T. 59-0442 Bs.As.

Najrazličnejša izbira za darove.

URE — BRILJANTI — FANTAZIJE — POSADA

Lastna delavnica

Točna popravila

Uvoz direkten

Ustanovljena leta 1907

ZRAVEN BANKE — "BANCO POPULAR ARGENTINO"

S predložitvijo tega oglasa vam damo 10 o/o popust.

ŠIRITE IN PRIPOROČAJTE ZNANCEM "SLOVENSKI TEDNIK"

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKEV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialista v **ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH**, z mnogoletno prakso, **KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE**

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizki ceni.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

Krojačnica "La Confianza"

ANTON KLINC

Vam nudi na izbero najboljša nacionalna
in angleška sukna

DELO PRVOVRSTNO

Cene ekonomične

CALLE ROSETTI 1527
BUENOS AIRES

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Po-
polno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na
podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje
las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bole-
čin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof.
Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomi-
na in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost
srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka pre-
bava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez opera-
cije in bolečin.

ZENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, ne-
redno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in
vrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste

z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste
v Argentini. — Lečenje zajamčeno. —
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

DR. S. SCHAPELSON

Vodja klinike v bolnišnici Muuz

VENERIČNE BOLEZNI

NOTRANJE BOLEZNI

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X

ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedeljah od 8 do 9.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,

lepo sliko v barvah

Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

TUDI KROMPIR IN JAJCA JIM DOBRO DENEJO.

Vojsko, 2. maja. — Kot drugod tako tudi pri
nas izvajajo šolske oblasti največji pritisk na
starše, da vpišejo svoje otroke v organizacijo
"Ballila" in "Piccole Italiane". Naravno se na-
ši ljudje izmikajo temu pritisku. Revščina je
velika in jim ni mogoče plačati 5 lir za vpis in
izkaznico. Ta razlog pa učitelju ni dovolj teht-
ten in pošilja otroke domov z zahtevo, da pri-
nesejo namesto denarja krompir, fižol, jajca itd.
Tako je zavrnil zadnje čase tudi šolarje Jan-
čič Danico, Jančič Vojko, Feri Stankota, Ceto-
tič Joškota in dr. Mnoge, ki niso prinesli niti
živil, je učitelj neusmiljeno pretepel.

ŠTEVILNO OBISKAN SESTANEK CERKLJANOV

Ljubljana, 14. maja 1935. — V nedeljo dne
12. t. m. je bil sklican sestanek vseh Cerklja-
nov v gostilni pri "Urbančku", katero vodi
znani cerkljanski rojak Eržen. Na sestanek je
prišlo čez 60 oseb, največ domačinov iz Cerk-
nega in okolice. Rojak Brelih je pozdravil
navzoče in prečital pisma nekaterih, ki se sa-
stanka niso mogli udeležiti. Temu so sledili še
drugi govorniki. Sestanek se je zaključil pozno
zvečer v najlepšem razpoloženju s sklepom, da
se bodo taki sestanki v prihodnje vršili pogo-
stoma.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pra-
gi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne
bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od
3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11
ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Dr. J. HAHN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik — Prezgodnja ali zakasnjena perioda
Beli tok. — Notranje bolezni Želodec in drobovje. — Gonoreja. Mehur. Obisti.

Zdravljenje z Ultravioletnimi žarki

NIZKE CENE

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 — Sprejema od 3—8 zvečer

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specija-
listi za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CAN GALLO 1542